

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเลือกตั้งภายใต้ระบอบรัฐธรรมนูญในประเทศไทยเป็นกระบวนการทางการเมืองที่ถูกกำหนดขึ้นภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับต่างๆภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ทั้งนี้ เพื่อแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยให้ทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ แต่ดูเหมือนว่าความเป็นประชาธิปไตยที่กล่าวกันนั้นจะเลื่อนรางไปทุกที เพราะสภาพการเลือกตั้งเท่าที่ผ่านมานั้นก็มีการซื้อเสียงเลือกตั้งมากขึ้นทุกขณะ แม้จะไม่มีตัวเลขสถิติยืนยันว่าค่าใช้จ่ายซื้อเสียงหรือการใช้อามิสสินจ้างอื่นๆ ในการเลือกตั้งได้เพิ่มขึ้นเป็นอัตราส่วนเท่าใดในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่จากการสังเกตการณ์ของผู้ที่สนใจในการเลือกตั้ง เช่น บรรดาสื่อมวลชนต่างๆ ได้รายงานว่า การใช้จ่ายเงินซื้อเสียงในการเลือกตั้งมีการใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมากและได้ผลเป็นอย่างดี การทุจริตหรือประพฤติมิชอบในการสร้างคะแนนเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการซื้อบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อการลงคะแนนเสียง การแจกเงิน หรือสิ่งของ การสร้างสาธารณประโยชน์หรือการให้ค้ำประกันสัญญาต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนกับคะแนนเสียงก็มีปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในการเลือกตั้งในลักษณะดังกล่าวเช่นกัน จากพฤติกรรมการซื้อคะแนนเสียงดังกล่าวข้างต้นไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม ในแง่หนึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนและความเป็นประชาธิปไตยเพียงรูปแบบเท่านั้น ในแง่ปรัชญา มองการเลือกตั้งมีสภาพเป็นสิทธิตามธรรมชาติ กล่าวคือเป็นสิทธิที่เกิดมาจากบุคคลในฐานะเป็นหน่วยหนึ่งของรัฐในแง่ถ้าบุคคลเป็นผู้ใหญ่และไม่มีลักษณะต้องห้ามแล้ว ก็มีสิทธิเลือกตั้งได้ เพราะ โดยธรรมชาติเมื่อมนุษย์เกิดมาต้องมีฐานะเสมอภาคกัน (จุมพล หนิมพานิช 2545:183)

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ถ้าการเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม ปราศจากการซื้อเสียงก็อาจถือว่าการเลือกตั้งนั้นชอบด้วยกฎหมายและมีความถูกต้องชอบธรรม แต่ถ้าการเลือกตั้งใดมีการซื้อเสียงก็ถือว่าการซื้อเสียงนั้นเป็นสิ่งที่กีดขวางความสำเร็จและเหนี่ยวรั้งความเจริญและการพัฒนาระบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเมื่อมีการลงทุนซื้อเสียงของนักการเมืองและตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อเข้าสู่การดำรงตำแหน่งผู้แทนราษฎรที่มีอำนาจทางการเมือง การเลือกตั้งจึงเปรียบได้

ว่าเป็นการลงทุนในลักษณะเดียวกับการทำธุรกิจอย่างหนึ่ง ที่ผู้ลงทุนย่อมต้องหวังผลกำไร เมื่อซื้อเสียง ได้สำเร็จจนได้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ก็ย่อมจะแสวงหาผลประโยชน์จากการดำรงตำแหน่งหน้าที่ทางการเมืองนั้นๆ เพื่อให้ได้ทุนหรือเงินลงทุนที่ได้ลงทุนซื้อเสียงคืนกลับมาพร้อมด้วยการมีกำไร จนถึงกับมีการสะสมทุนเพื่อให้ได้เงินที่จะสะสมไว้สำหรับการซื้อเสียงในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

โดยหลักการเห็นว่า การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวอย่างกว้างขวางและสุจริต ยุติธรรม ปราศจากการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งสิทธิทางการเมืองขั้นพื้นฐานที่ประชาชนจะได้ใช้ในฐานะเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุด(อำนาจอธิปไตย) เพราะการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่สามารถพิจารณาในเชิงประจักษ์ได้ว่าประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถือได้ว่าเป็นหัวใจของการเมืองในระบอบประชาธิปไตย การเมืองในระบอบประชาธิปไตยมิได้มีความหมายแต่เพียงว่าสังคมนั้นมีรัฐธรรมนูญใช้เป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง มีรัฐสภาซึ่งอาจประกอบด้วยสภาเดี่ยวหรือสภาคู่เพื่อทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติและควบคุมตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร มีรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารตามกรอบที่รัฐธรรมนูญกำหนด อย่างไรก็ตามการจะยอมรับว่าสังคมใดปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นจะต้องพิจารณาให้ลึกซึ้งว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมีหลักการที่สอดคล้องต่อระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐธรรมนูญเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริงและสอดคล้องต่อหลักการของระบอบประชาธิปไตยหรือไม่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการมีและใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นไปตามหลักการสากลหรือไม่ รัฐพึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลและจัดการให้การใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนเป็นไปตามหลักการของความบริสุทธิ์ยุติธรรม เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์อันแท้จริงของประชาชน เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ที่มีหน้าที่จัดการเลือกตั้ง กำกับดูแลให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม แต่ในกรณีของไทย อาจกล่าวได้ว่าการซื้อเสียงเป็นวิธีการหลักพื้นฐานของพรรคการเมืองผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งหลายนำมาใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะในการเลือกตั้ง จนอาจกล่าวได้ว่าแทบจะไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดเลยที่ได้รับเลือกตั้งโดยปราศจากการซื้อเสียง วิธีการซื้อเสียงเลือกตั้งได้กระทำในรูปแบบและวิธีการต่างๆ และขณะนี้ได้ระบาดแผ่ไปในทุกภาคทุกจังหวัดและทุกพื้นที่ ด้วยกรรมวิธีที่เหมือนกันบ้าง แตกต่างกันบ้าง การคิดค้นและประยุกต์ใช้วิธีนั้น ได้กระทำกันอย่างแพร่หลาย ส่วนรูปแบบการใช้ขึ้นอยู่กับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ (พิชาย รัตนดิถ ฌ ภูเก็ต 2535:113)

การซื้อเสียงตามความหมายโดยทั่วไปก็คือการที่ผู้สมัครรับการเลือกตั้งเสนอสิ่งตอบแทนหรือทรัพย์สินต่างๆหรือสัญญาว่าจะให้ทรัพย์สินหรือสิ่งตอบแทนแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อให้ลงคะแนนหรืองดเว้นการลงคะแนนแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดหรือพรรคการเมืองใดในเขตเลือกตั้งนั้น การซื้อเสียงมีหลายวิธี แตกต่างกันไปตามภูมิภาคและท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งการซื้อผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือซื้อคู่แข่ง คือ การที่ผู้สมัครเสนอเงื่อนไขต่างๆแก่คู่แข่งขั้นเพื่อไม่ให้ลงสมัครแข่งขันกับตน การซื้อบุคคลที่มีอิทธิพลหรือมีความนิยมในหมู่ชาวบ้าน รวมทั้งครู กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พระ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่นนั้นๆ ลงคะแนนเสียงให้แก่ตน การซื้อด้วยการจะให้ทรัพย์สินหรือสิ่งตอบแทน โดยมีเงื่อนไขว่าจะมอบให้ภายหลังที่ทราบผลการเลือกตั้ง มีการยัดบัตรประชาชนไว้เป็นหลักฐาน หรือนำไปใช้ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังมีการซื้อเสียงด้วยวิธีการพนันหมายเลขใดจะชนะการเลือกตั้งทำให้ผู้ที่เล่นพนันต้อง ไปลงคะแนนเพื่อให้ชนะจะได้รับเงินรางวัล รวมถึงการซื้อเสียงด้วยการนำสิ่งของที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต เช่น ข้าวสาร กะปิ น้ำปลา เป็นต้น ไปแจกหรือไม่อย่างนั้นก็ให้เป็นเงินสดด้วยกรรมวิธีต่างๆ

เพื่อเป็นการป้องกันการซื้อเสียง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 จึงได้กำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นองค์กรอิสระและเป็นกลาง ทำหน้าที่จัดการและควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็น ไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม นอกจากนี้แล้วยังมีบทลงโทษผู้ที่ทำผิดเกี่ยวกับการซื้อสิทธิขายเสียงที่ค่อนข้างจะรุนแรง ทั้งการให้เสนอให้สัญญาว่าจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด เล่น หรือจัดให้มีการเล่นพนันขั้นต่อใด ๆ เกี่ยวกับผลของการเลือกตั้ง ซึ่งความผิดแต่ละอย่างมีทั้งโทษจำคุก ปรับ และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งน่าจะทำให้การซื้อสิทธิขายเสียงลดน้อยลง อย่างไรก็ตาม การป้องกันและขจัดการซื้อสิทธิขายเสียงจะได้ผลอยู่ที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนจะยังคงยอมรับให้มีการซื้อสิทธิขายเสียงต่อไปหรือไม่เหมือนคำกล่าวที่ว่า “ขายสิทธิเหมือนขายชีวิตตนเอง” เพราะสังคมที่ปกครองในระบบประชาธิปไตยที่แท้จริงจะให้ความสำคัญต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนเป็นอย่างสูง ทั้งนี้เกิดจากอิทธิพลแนวความคิดของนักปรัชญาการเมืองชาวฝรั่งเศส คือ ฌอง ฌาค รูสโซ (Jean Jacques Rousseau) ที่กล่าวว่า “รัฐบาลจะต้องมาจากประชาชน” หมายความว่า ผู้ปกครอง (รัฐบาล) ในระบบประชาธิปไตยนั้น ไม่อาจจะสถาปนาหรือแต่งตั้งตัวเองขึ้นมาทำหน้าที่ที่สำคัญเช่นนี้ได้ แท้ที่จริงแล้วผู้ปกครอง (รัฐบาล) จะต้องเกิดจากความยินยอมพร้อมใจของประชาชน โดยการให้สิทธิเลือกตั้งที่แท้จริงและเป็นอิสระการให้ความสำคัญแก่ที่มาของผู้ปกครองในระบบประชาธิปไตยว่าเกิดจากการยินยอมหรือความเห็นชอบของประชาชนแสดงออกโดยผ่านกระบวนการการเลือกตั้งที่แท้จริง เป็นการยืนยันถึงหลักปรัชญาของระบอบประชาธิปไตยที่ว่า ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดหรืออำนาจอธิปไตย (Sovereignty) นั้นเอง

รูปแบบและวิธีการซื้อเสียงที่พบมากคือการใช้เงินซื้อเสียง โดยผ่านหัวคะแนนหรือองค์กรต่างๆ ซึ่งกลายเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญในแง่ของการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของไทย เพราะความชอบธรรมของระบบการเลือกตั้งภายใต้การเมืองแบบเปิดหรือแบบประชาธิปไตยนั้นต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขสำคัญคือการเลือกตั้งต้องดำเนินไปตามครรลองและมีความเที่ยงธรรม ถ้าการซื้อเสียงมีคดียุติก็ทำให้การอ้างว่ามีความชอบธรรมเพราะมาจากการเลือกตั้งหมดลง การอ้างว่า “นั่นมาจากการเลือกตั้ง” (ลิจิต ธีรเวคิน 2546:79) กลายเป็นเรื่องขาดน้ำหนัก และอาจจะกลายเป็นเรื่องขำขัน เพราะคนส่วนใหญ่เชื่อว่า ส.ส.ส่วนใหญ่ล้วนใช้เงินทุ่มซื้อเสียง “สภาพการณ์ต่างๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดความสิ้นหวังต่อแท้ของประชาชนในสังคม โดยรวมที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยโดยระบบผู้แทนของไทยก็คือ ระบอบประชาธิปไตยแบบจอมปลอม” (วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน 2546:306)

ปัญหาการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระบบการเมืองไทย เป็นปัญหาที่สำคัญในการทำลายระบอบประชาธิปไตย จึงควรศึกษาให้รู้ว่าการซื้อเสียงดังกล่าวมีรูปแบบและวิธีการอย่างไร เกิดจากสาเหตุหรือปัจจัยใดทั้งในช่วงก่อน ขณะเลือกตั้งและหลังการเลือกตั้ง ทั้งนี้รูปแบบและวิธีการซื้อเสียงมีหลายวิธีตามยุคสมัยของความเจริญทางด้านสังคม สาเหตุของการซื้อเสียงอาจเกิดจากปัจจัยพื้นฐานทางสังคม เช่น ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย ความสัมพันธ์ส่วนตัวด้านบุคคล รวมทั้งวัฒนธรรมทางการเมืองที่ล้าหลังของคนไทย โดยเฉพาะการเลือกตั้ง เป็นเรื่องที่ต้องศึกษาให้รู้ถึงสาเหตุที่แท้จริง เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ต่อไป

เทศบาลตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ที่ผู้วิจัยใช้เป็นกรณีศึกษางานวิจัยในเรื่องรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงนี้ ได้ผ่านกระบวนการการเลือกตั้งมาแล้วหลายรูปแบบ ทั้งการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น และ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ผู้มีสิทธิลงคะแนนทุกคนล้วนได้สัมผัสกับบรรยากาศทางการเมืองในช่วงฤดูการเลือกตั้งมาพอสมควร ไม่ว่าจะเป็นการหาเสียงของนักการเมือง การแถลงนโยบาย การซื้อเสียงในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้วิจัยเคยสัมผัสมาแล้วทั้งสิ้น แต่ยังไม่สามารถที่จะรู้ถึงรูปแบบและวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งว่ามีกลยุทธ์อย่างไรบ้าง ซึ่งผู้สมัครและหัวคะแนนส่วนมากจะกระทำการแบบปกปิด จึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษางานวิจัยในเรื่องนี้อย่างถ่องแท้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นให้มากที่สุดอันจะเป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาการ และที่สำคัญก็คือข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์แก่พี่น้องประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ โดยตรง เพราะการที่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จะตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดให้เข้า

มาบริหารบ้านเมือง หากเลือกผู้สมัครที่ชื่อเสียงผลกระทบย่อมเกิดกับคนในเขตเทศบาลตำบล พบพระ โดยตรง เพราะผู้สมัครที่ชื่อเสียงจะไม่ลงทุนหาเสียงแบบสูญเปล่า การทุจริตคอร์รัปชั่น ย่อมเกิดขึ้น แต่หากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ เลือกผู้สมัครที่เป็นคนดีไม่ชื่อเสียงก็จะ ส่งผลให้การทำหน้าที่ของผู้สมัครเป็นไปในทางที่ดีปราศจากการประพฤตินิยมชอบในทางทุจริตได้ เช่นกัน

ดังนั้น จากประเด็นปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ถึงปัญหาการชื่อเสียงในเขตเทศบาลตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ว่ามีรูปแบบและ วิธีการใดบ้าง โดยมีความสนใจที่จะศึกษาในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ประการแรก ต้องการศึกษารูปแบบ และวิธีการชื่อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก ว่ามีรูปแบบและวิธีการชื่อเสียงอย่างไร ประการที่สอง ต้องการทราบว่าผลของการชื่อเสียงเลือกตั้งส่งผลกระทบต่อการเมืองในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก อย่งไร ความสัมพันธ์อื่นมีผลต่อการชื่อเสียงหรือไม่ และประการสุดท้ายข้อเสนอแนะและแนวทางในการ แก้ไขปัญหาการชื่อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้จากการวิจัย

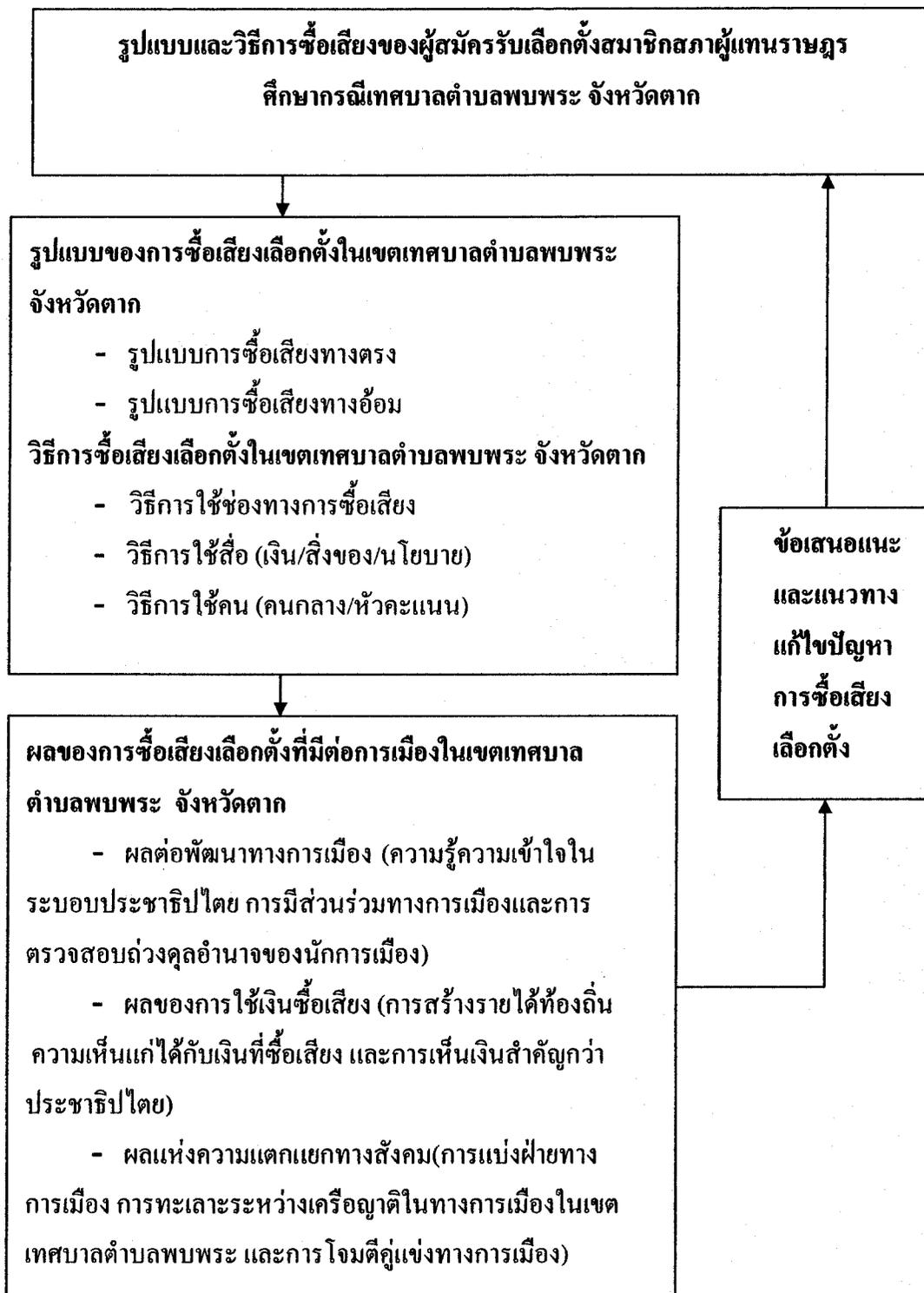
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 ศึกษา รูปแบบและวิธีการชื่อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก

2.2 ศึกษาผลของการชื่อเสียงเลือกตั้งที่มีต่อการเมืองในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก

2.3 เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการชื่อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง รูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผลที่เกิดจากการซื้อเสียง และแนวทางแก้ไขปัญหาการซื้อเสียง เฉพาะกรณีการเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลพพระ จังหวัดตาก เท่านั้น

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ค้นคว้าแนวคิดเรื่องรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผลของการซื้อเสียงเลือกตั้ง และการแก้ไขปัญหาการซื้อเสียงเลือกตั้ง

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาเฉพาะพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลพพระ อำเภอพพระ จังหวัดตาก ในเรื่องรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

4.3 ขอบเขตด้านประชากรวิจัย

ใช้ประชากรวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในเรื่องรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ศึกษากรณีเทศบาลตำบลพพระ จังหวัดตาก จำนวน 15 คน ประกอบด้วย กลุ่มประธานชุมชนในเขตเทศบาล จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ประธานชุมชนพบพระเหนือร่วมใจ ประธานชุมชนพัฒนาสามัคคี ประธานชุมชนพบพระกลางร่วมใจ ประธานชุมชนพบพระใต้สามัคคี ประธานชุมชนทิวสน และประธานชุมชนพบพระทรายงาม กลุ่มประธานชมรมต่างๆจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ประธานชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน กำนันตำบลพพระ ประธานกลุ่มสตรีตำบลพพระ ประธานกลุ่มสตรีการเมืองยุคใหม่และประธานชมรมหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ตำบลพพระและกลุ่มข้าราชการ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย นายอำเภอพบพระ ปลัดอำเภอพบพระ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านพบพระ และประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดตาก ทำการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างในเรื่องรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้โดยทำการสัมภาษณ์ในประเด็นปัญหาเรื่องการซื้อเสียงเลือกตั้ง และสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การซื้อเสียง หมายถึง รูปแบบและวิธีการต่างๆ ที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้ในการแข่งขันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้ได้ชัยชนะและได้มาซึ่งอำนาจและตำแหน่งทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก

5.2 รูปแบบการซื้อเสียง หมายถึง ลักษณะโดยรวมของการซื้อเสียงที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก ใช้ในการซื้อเสียงเพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะในการแข่งขันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้ง ซึ่งมีทั้งรูปแบบการซื้อเสียงทางตรงและรูปแบบการซื้อเสียงทางอ้อม

5.3 วิธีการซื้อเสียง หมายถึง วิธีการใช้ช่องทางต่างๆ ในการซื้อเสียง เช่น การจ่ายเงิน การมอบสิ่งของ การนำเสนอนโยบาย การใช้หวัคะแนน หรือลักษณะอื่นๆ ที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้ในช่วงก่อนหรือขณะที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก

5.4 ผลของการซื้อเสียงเลือกตั้ง หมายถึง ผลกระทบที่เกิดจากการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก ดังนี้

5.4.1 ผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนว่าด้วยการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ ยุติธรรม การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการตรวจสอบถ่วงดุลนักการเมือง

5.4.2 ผลของการใช้เงินซื้อเสียงในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก ประกอบด้วย การสร้างรายได้ในช่วงการเลือกตั้ง ความเห็นแก่ได้ และการเห็นเงินสำคัญกว่าการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์

5.4.3 ผลที่ก่อให้เกิดความแตกแยกทางสังคมในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก ประกอบด้วย การแบ่งฝ่ายทางการเมือง การทะเลาะเบาะแว้งระหว่างเครือข่าย และการโจมตีคู่แข่งทางการเมือง

5.5 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายถึง ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก

5.6 การเลือกตั้ง หมายถึง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงเลือกตั้งในเชิงวิชาการ เพราะผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งในอดีตและในปัจจุบัน จะมีรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงที่แตกต่างกัน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันเหตุการณ์ในยุคปัจจุบันย่อมเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการ ซึ่งข้อมูลที่กว้างขวางทำให้มองเห็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ซับซ้อนตามยุคสมัย และทราบถึงพัฒนาการทางการเมือง โดยเฉพาะการเลือกตั้งว่ากำลัง

6.2 ทำให้ทราบถึงผลของการซื้อเสียงเลือกตั้งว่าส่งผลกระทบต่อการเมืองอย่างไร เพราะการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ผู้สมัครต่างมุ่งหวังเพื่อเอาชนะกัน เพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง การซื้อเสียงจึงเป็นรูปแบบและวิธีการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ทำให้การซื้อเสียง ส่งผลกระทบต่อการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

6.3 เป็นแนวทางป้องกันและแก้ไข ปัญหาการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพราะปัญหาการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำให้การเมืองไทยมีพัฒนาการที่ล่าช้าและล่าหลัง หากมีแนวทางป้องกันแก้ไขเรื่องการซื้อเสียงของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น รัฐบาล ราชการ ประชาชน และเอกชน ต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง โดยการประยุกต์ใช้ให้ถูกต้อง ทำให้การซื้อเสียงเกิดขึ้นน้อยที่สุดหรือหมดไปจากระบบเมืองไทย ก็ย่อมจะเกิดผลดีต่อการเมืองไทยในอนาคตได้

6.4 เป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงในการเลือกตั้ง เพราะผลการวิจัยในเรื่องรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงจะเป็นเอกสารทางวิชาการที่เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงนโยบายที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในระดับ ตำบล อำเภอ จังหวัด หรือหน่วยงานที่สนใจศึกษาและเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เพื่อใช้ในการปรับปรุงและแก้ไขอันเป็นประโยชน์ในเชิงประยุกต์

6.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ เพราะผลการศึกษาในเรื่องรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงจะเป็นข้อมูลในเชิงลึกที่หน่วยงานของทางราชการ คณะกรรมการการเลือกตั้ง(กกต.) สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปพิจารณาปรับปรุงนโยบายของหน่วยงานของตนเพื่อแก้ไขปัญหาการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นและทันต่อสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน